

שימושים וסיפוקים של צפיית פורנו והשפעתם על דפוס מחשבה בקרב בני נוער

מגיש- יהלי שיאון

כיתה- יב'3

מורה מנחה- דר ניסים כץ

ת.ז- 324998830

תוכן עניינים:

תוכן עניינים.....עמ' 2

מבוא.....עמ' 3

סקירת ספרות.....עמ' 4-11

מתודולוגיה.....עמ' 13

ממצאים.....עמ' 14-15

דיון ומסקנות.....עמ' 16-17

ביבליוגרפיה.....עמ' 18

מבוא:

שמי יהלי שיאון, תלמיד יב' במגמת ניו מדיה ופרסום, בית ספר אורט שפירא כפר סבא. במסגרת המגמה התבקשנו לבחור נושא ולהכין עליו סרטים ועבודת מחקר. הנושא שבחרה קבוצתי הוא "פורנו", עבודת המחקר שלי תעסוק בשאלה, האם הפורנו מהווה דרך של שימושים וסיפוקים אצל בני נוער והאם צריכת פורנו משפיעה על צורת המחשבה של בני נוער.

מטרות העבודה הן:

לענות על השאלה המרכזית ולבדוק האם ההשפעה של הפורנו על בני הנוער היא מסוכנת, ואיך אפשר לתקן את הבעיה ולפתור אותה.

בפרק הראשון של העבודה, סקירת ספרות, אפרט על נושאים אלו: שימושים וסיפוקים בתקשורת, ייצוג בתקשורת, השפעת התקשורת על בני נוער ופורנו.

בפרק השני, מתודולוגיה, הוצגו הקריטריונים לחקירה בפרק הממצאים, ומהם הדברים העיקריים שיופיעו במחקר.

בפרק השלישי, הממצאים, הוצגו כל תוצאות המחקר, התייחסויות ועוד.

בפרק הרביעי והאחרון, דיון ומסקנות, יתקשר פרק סקירת הספרות עם פרק הממצאים, נראה כיצד התאוריות והמידע שהוצגו בפרק סקירת הספרות באים לידי ביטוי בפרק הממצאים ואיך זה עונה על שאלת המחקר.

סקירת ספרות:

פרק א- שימושים וסיפוקים בתקשורת

תיאוריית השימושים וסיפוקים היא תאוריה בתקשורת. לפי התאוריה הפרט והצרכים שלו הם הגורמים המרכזיים בעיצוב של התקשורת ואת אופן ההשפעה שלה על הציבור שצורך אותה.

התיאוריה הופיעה לראשונה בשנות הארבעים של המאה ה-20. היא הופיעה כביקורת על תיאוריה אחרת, תיאוריית המזרק. תיאוריית המזרק טענה שהתקשורת יכולה להכתיב מה שהיא רוצה לציבור וראתה אותה כגורם כל יכול בעלת השפעה רבה. תיאוריית השימושים וסיפוקים הראתה גישה חדשה, היא הציבה את הנמען וצרכיו כמרכז החוויה התקשורתית. לפי התיאוריה החדשה התקשורת היא פעולה המחושבת מראש היטב, היא מושפעת ומשתנה לפי מגוון של שיקולים, אך בעיקר צרכיהם ורצונם של הנמענים. עד תיאוריית השימושים וסיפוקים השאלה המרכזית על התקשורת הייתה "מה התקשורת עושה לבני האדם?", אך בעקבות נקודת המבט החדשה שהביאה תיאוריית השימושים וסיפוקים השאלה השתנתה ל"מהו השימוש אותו עושים בני האדם באמצעי התקשורת?"

תיאוריית השימושים וסיפוקים מתמקדת ביחס בין תקשורת ההמונים לבין הקהל שלה. המפגש הוא תמיד חד פעמי והוא בין תוכנית, טקסט או כל מדיום פרסומי אחר לבין הנמען היחיד. ממפגש זה אפשר להסיק מסקנות ולהבין יותר לעומק את השפעת אמצעי התקשורת על החברה כולה. תיאוריית השימושים וסיפוקים ממתנת את התפיסה של דומיננטיות התקשורת, אך אינה מתכוונת לבטל את כוחה. התיאוריה מבליטה את מגבלות ההשפעה של אמצעי התקשורת בכמה מובנים. במובן הראשון התיאוריה מראה את הנמענים בתור השולטים בתהליך התקשורת, הנמענים קובעים את עוצמת ההשפעה של התקשורת על עצמם. כל מקור העוצמה של התקשורת נמצא אצל הנמענים, ורק הם קובעים את השפעתה, היפוך ממה שהיה נהוג להאמין לפני התיאוריה. במובן השני התיאוריה טוענת שלנמענים יש עוד אפשרויות מעבר לתקשורת ההמונים. הנמענים יכולים למצוא חלופה יעילה לתקשורת. אין לתקשורת בלעדיות על הסיפוקים של הנמענים.

תיאוריית השימושים וסיפוקים שונה מתיאוריות תקשורתיות שקדמו לה בזה שהיא מציגה את היחס בין התקשורת והנמען כמערכת יחסים דו צדדית ולא כיחס חד צדדי והיררכי כמו שהיה נהוג לראותה. התיאוריה מנסה להבליט את הצרכים של הנמען בתקשורת ובעיקר את תפקיד הנמען.

ממש כמו בתקשורת לפי תיאוריית השימושים וסיפוקים, חברות הפורנו פונות לקהל שלהן ויוצרות תכנים לאחר מחקר רב שנעשה על הצרכים והרצונות של הנמען. חברות הפורנו פונות לפנטזיות של הנמענים, החלומות והרצונות של הצופה מוגשמים בשבילו על המסך. הפורנו הוא מעיין רגע הירגעות לצרכן ובעיקר פונה לגברים. כאשר גברים מרגישים חוסר בטחון, פגיעות או חרדה, הם ייטו לנחם או להרגיע את עצמם בסקס ללא מעורבות רגשית, כגון סטוץ, פורנו או מין בתשלום על סוגיו השונים. החופש שהם מחפשים באינטראקציות מיניות אלה עומד ביחס ישר למידת התסבוכת שלהם בקשרים אינטימיים. פורנו הוא כה מפתה מכיוון שהוא מאפשר לגברים חופש מהפגיעות שבהם, ולו לכמה רגעים. שחקנית הפורנו - לא רק שהיא לא תדחה את הגבר לעולם, היא אף תגרום לו להרגיש שהוא מספק אותה כמו שאף גבר אחר לא עשה מעולם. שימוש בפורנו בתדירות גבוהה משבש את המחשבה של בני הנוער על קשרים אינטימיים, אהבה ויחסי מין. כאשר בני הנוער צופים בפורנו בתדירות גבוהה הם מקבלים סיפוקים בתדירות גבוהה ובעצם מבטלים את הצורך שלהם לקבל סיפוקים מקשר אמיתי, רומנטי ואינטימי. כאשר הם יכולים לקבל סיפוק מהיר, קל ושאינו מצריך מהם לעבור את הקושי של אינטראקציה בין אנושית למה להם בעצם להשקיע מאמץ בחיפוש בת/ בן זוג.

פרק ב- ייצוג בתקשורת

בפרק הזה נעסוק במהו הייצוג בתקשורת, סוגים שונים של ייצוג ואיך הם מתקשרים לפורנו.

מהו ייצוג-

ייצוג הוא דימוי, שיקוף או שחזור של דבר מ"העולם האמיתי" (דיוויד מקווין). הכוונה היא לאנשים, לקבוצה או למארגים אשר מוצגים באופן כלשהו. נוצר הרושם שהייצוג במדיות הוא אמיתי ומשקף את המציאות במידה מדויקת אך זוהי אשליה בלבד בגלל שהטלוויזיה מייצגת את המציאות באופן שטחי מאוד. כאשר אנשים צופים בטלוויזיה ובשאר המדיות נוצר אצלם הרושם שהם מקבלים שיקוף מציאותי ואובייקטיבי של מה שהם רואים אך זו אשליה בגלל שהטלוויזיה מראה את המציאות בצורה סובייקטיבית לאחר שעברה עריכה ועוד שינויים רבים.

ייצוג בתקשורת-

הייצוג בתקשורת נעשה על ידי בניית סטריאוטיפים שונים שבעזרתם נוצרת השוואה בייצוג. אנו מקבלים את הרושם שכל פרט, קבוצה או מאורע במציאות שלנו מתנהל כפי שמוצג לנו במדיות התקשורת, אך למעשה הם יוצגו או תוכו על ידי המדיומים השונים.

ישנם כמה הבדלים או פערים בין המציאות ובין הייצוג שלה באמצעי התקשורת.

מאפייני הייצוג-

- א- בררניים, הייצוגים מראים רק חלק מהמציאות, לא את כולה. אמצעי התקשורת מראים לצופה רק מה שהם מוצאים כרלוונטי והם יכולים להשמיט פרטים לפי האינטרסים שלהם.
- ב- ממוסגרים, סטריאוטיפים. מכתבים מראש את המסקנה של הצופה.
- ג-חד קוליים, מראים את הדמות מעמדה אחת בלבד, העמדה של היוצר.
- ד- מהווים תולדה של עיבוד או תיווך מכאני (מצלמה) - הם משלבים אסתטיקה, תנועה, קול ואווירה. ולכן הם מציגים מציאות פשטנית ומוגבלת (בהשוואה למציאות האמיתית המורכבת)

הסטריאוטיפ-

הסטריאוטיפ הוא דימוי סלקטיבי ומוכלל, קובץ של אמונות הקושרות בין קבוצות חברתיות לבין תכונות מסוימות, כאשר הן עלולות להיות לא מוצדקות, לא רגישות, ולא מושפעות ממידע חדש. סטריאוטיפ אנושי הוא האופן בו אנו תופסים ושופטים בני אדם השייכים לאותה קבוצה, באופן זהה ושבילוני.

ישנם כמה סוגים של סטריאוטיפים :

מאפיינים חיצוניים- סוג זה של סטריאוטיפ מקשר בין המראה ותכונות חיצוניות של אדם לבין תכונות האופי שלו.

גזעניים ומעמדיים- הסטריאוטיפ נעשה על בסיס גזע האדם, או המעמד החברתי/ כלכלי שלו.

השקפות או נטיות- על-אף הקדמה והתפתחותן של תנועות למען האזרח, יחס גזעני וסטריאוטיפי כלפי בעלי נטייה מינית שונה (הומואים/לסביות/ביסקסואלים) עודנו שכיח בתרבויות רבות.

ייצוג הפורנו בתקשורת-

התקשורת מציגה את תעשיית הפורנו כמסוכנת, פוגעת ובלי צדדים חיוביים. התקשורת מציגה מסר לאנשים להימנע לחלוטין משימוש בפורנו בחיים היום יומיים שלהם. לפי התקשורת הפורנו רק יכול לפגוע באנשים ובמיוחד בבני הנוער. התקשורת צודקת בסכנות שקיימות בפורנו אך הם מציגים אותו כדבר זדוני שיוצר כדי לפגוע באנשים ומתעלמים מהאפשרות לשלב את השימוש בפורנו בחיים רגילים וסטנדרטים בלי להיפגע ממנו אם משומש נכון.

פרק ג- השפעת התקשורת על בני הנוער

בפרק זה נפרט על איך התקשורת משפיעה על בני הנוער, כמה היא מהווה גורם מרכזי בחייהם והאם היא משנה את חשיבתם לגבי פורנו.

השפעת התקשורת-

רבים ניסו להתמודד עם השאלה, מה ההשפעה שיש לחשיפה לתקשורת על הציבור או, בניסוח אחר, מה קובע האם החשיפה לתקשורת תגרום לציבור לשנות את עמדותיו. התקשורת משפיעה על החיים שלנו בצורה ישירה מאוד, אנחנו מחליטים את מירב ההחלטות שלנו לפי מה שהתקשורת מכתובה לנו. אנחנו מתלבשים על פי תחזית מזג האוויר בתקשורת, קונים דברים בעקבות פרסומת, אנחנו צמודים לחדשות בתקשורת, ועם זאת, אין כמעט מקרים שכלי התקשורת הם הגורם ההכרחי היחיד להשפעה. מקוויל סבור שאין לדבר על כלי התקשורת כאילו הם גורם אחד, מכיוון שהם מוליכים שורה ארוכה ומגוונת של מסרים, דימויים ורעיונות. לדעתו, רוב החומרים האלה אינם נובעים מהתקשורת עצמה, אלא מגיעים מן החברה, בעוד התקשורת רק מעבדת אותם ומוסרת אותם (שימושים וסיפוקים). את המחלוקת המסתמנת בין החוקרים ואת האי - ודאות בנושא השפעות המדיה מסכם מקוויל בהציעו להבחין בין השפעות להלכה - השפעות המקנות מידע, דעות ועמדות ובין השפעות למעשה – כלומר כאלו המשנות התנהגות ומביאות לביצוע מעשים. בסופו של דבר את עוצמת ההשפעות קובע קהל הנמענים לא פחות מהמפיקים המוענים.

בני נוער-

תקופת המעבר בין הילדות לבגרות נקראת "גיל ההתבגרות". אמנם אין הגדרה אחידה ומקובלת על הכול לגבי משכה של ההתבגרות, אך על פי רוב, תקופת ההתבגרות מוגדרת מגיל 11 או 12 עד גיל 18.

השפעת התקשורת על בני הנוער-

78% מבני הנוער טוענים שתוכניות טלוויזיה משפיעות או משפיעות מאוד על התנהגות בני נוער, כך לפי סקר שנערך עבור הרשות השנייה בקרב 500 בני נוער בגילאי 15-17. 74% מהנסקרים אמרו כי תוכניות טלוויזיה משפיעות על עמדות בני נוער ביחס לחברה. בנוגע לסוג ההשפעה הדעות היו חלוקות: 55% חשבו כי לטלוויזיה השפעה טובה וגם רעה, ואילו 27% אמרו כי השפעת הטלוויזיה שלילית בלבד. 4% מהנסקרים ציינו את "מה אתם הייתם עושים" כתכנית שהשפיעה לטובה. 12% ציינו את "האח הגדול" כתכנית שמשפיעה לרעה על בני נוער. 8% ציינו את "הבורר". כ-24% דיווחו ששמעו על ילדים שעשו דברים רעים בעקבות הטלוויזיה וציינו

אלימות, חיקוי דמויות ועוד. בנוגע לתפקידי הטלויזיה, ציינו 72% כי מטרתה היא לבדר, ורק 33% אמרו כי היא צריכה להעביר מסרים חינוכיים. 41% מבני הנוער ציינו כי ראו הרבה תכניות שיש בהן מין או דיבור גס, ו-35% דיווחו שראו תכניות שיש בהן אלימות. קרוב לשני שליש חשבו שתוכניות בעלות אופי אלים עלולות להגביר אלימות בקרב בני נוער. מנכ"ל הרשות השנייה, מנשה סמירה, הדגיש בדבריו במסגרת הכנס כי "הסקר מצביע על הבדלים בצריכת המדיה של בני נוער בהשוואה למבוגרים. ניכר כי מקומה של הטלויזיה בחייהם של בני הנוער הוא משמעותי והם מודעים להשפעתה".

אפשר להסיק ממחקר זה שהתקשורת היא חלק מאוד גדול מחייהם של בני נוער, יותר מאשר שהיא למבוגרים. בני הנוער רוצים להיות ולהתנהג כמו הדמויות שהם צופים ומעריצים מהתכנים שהם צורכים. בין אם זה מסדרות טלוויזיה, כתבות, או ידיעות מהרשתות החברתיות, בני הנוער צורכים הרבה תכנים מהתקשורת והם מיישמים את מה שהם רואים לחייהם האישיים.

כמו שהם מיישמים מה שהם רואים בתקשורת, בני הנוער צורכים ומיישמים גם את מה שהם רואים בפורנו. הפורנו משבש את ההסתכלות של בני הנוער על יחסי מין. בפורנו היחסים לא אינטימיים ורומנטיים כמו שהם אמורים להיות בקשר בריא ואמיתי, יחסי המין מוצגים כדבר אלים ולרוב משפיל את האישה, שמוצגת כמו צעצוע מין אנושי. בפורנו, יחסי המין כוללים יותר מ-2 אנשים ורחוקים מאוד מהמציאות. בחיים האמיתיים יחסי המין מביכים ולא פשוטים כמו שהם מוצגים בפורנו. כאשר נער/ה מגיעים בפעמים הראשונות לקיום יחסי מין, נקודת המבט שלהם משובשת בגלל שנים של צפייה בפורנו, בני הנוער בטוחים שמה שהם ראו בפורנו זה איך שאמורים לקיים יחסי מין והם מחקים את מה שהם ראו. דבר זה גורם להשפלה של האישה לעיתים רבות ולפגיעה בשני הצדדים של מערכת היחסים.

פרק ד- פורנו

בפרק זה נסביר מזה פורנו ונעמיק על כל מני דעות עליו.

מזה פורנו?-

פורנוגרפיה או בקיצור פורנו, היא תחום שעיקרו הוא הצגה של גוף האדם במטרה לעורר גירוי מיני. הגדרת גבולות הפורנוגרפיה שנויה במחלוקת. במדינות רבות בעולם קיימות מגבלות על יצירה והפצה של פורנוגרפיה.

הגדרת גבול הפורנוגרפיה-

שאלה האם יצירה מסוימת היא בגדר פורנוגרפיה שנויה לעיתים במחלוקת. מחלוקת זו נובעת בין השאר ממחלוקות על הגדרתה המדויקת של הפורנוגרפיה. פוטר סטיוארט, שופט בית המשפט העליון של ארצות הברית, עקף קושי זה בהגדרה, כאשר בפסק דין משנת 1964 כתב: "לא אטרח עוד להגדיר פורנוגרפיה, אבל אני מזהה אותה כאשר אני רואה אותה".

יש הטוענים שבנוסף לתנאי הבסיסי, של הצגת גוף האדם או ההתנהגות המינית של האדם במטרה לעורר גירוי מיני, הגדרת הפורנוגרפיה מכילה תנאים הכרחיים נוספים. דוגמאות לתנאים כאלה הם היעדר ערך אמנותי. לדידם של המחייבים בתנאי הגדרה נוספים יש להבחין בין פורנוגרפיה לבין אירוטיקה, שהיא תיאור של גוף האדם או ההתנהגות המינית האנושית בצורה בוטה פחות, מוכוונת פחות לגרימת עירור מיני ולעיתים בעלת ערך אומנותי מסוים. על הבחנה זו העיר הסופר הצרפתי אלאן רוב-גרייה: "פורנוגרפיה היא האירוטיקה של האחר".

יש הבחנה בין פורנוגרפיה "רכה" ופורנוגרפיה "קשה". הפורנוגרפיה ה"רכה" מתייחסת לעירום, ולסצנות המעלות דימויים מיניים. הפורנוגרפיה ה"קשה" מתייחסת למעשה המשגל עצמו, ומתמקדת במעשה ובאיברים המשתתפים בו. הגבול שבין ה"פורנו הרך" לבין הארוטיקה עשוי להיות דק. כמו כן מטושטש גם הגבול בין תיעוד התנהגות ולבוש מקובלים לבין פורנו רך. זאת משום שיחס התרבות להתנהגויות שונות ואילוצי האקלים על הלבוש שונים ממקום למקום בעולם. "פורנוגרפיה היא עניין של גאוגרפיה", אומר סקיני במחזה "בית התה של ירח אוגוסט", וקביעה זו משקפת את היחס המשתנה של החברה להגדרת הפורנוגרפיה. עוד יותר מאשר לפי גאוגרפיה, הגדרת הפורנוגרפיה משתנה עם השנים. תמונות כגון עירום פרונטלי (חזיתי), שבשנות ה-60 הופיעו רק בירחוני עירום, החלו מופיעות בסוף המאה ה-20, בהקשר המתאים, גם בעיתונים הפונים לציבור הרחב.

ביקורת נגד פורנוגרפיה-

הביקורת המקובלת נגד הפורנוגרפיה באה מהכיוון המסורתי-שמרני, ובמיוחד מאנשי הדת. אלו סבורים כי הפורנוגרפיה מנוגדת למוסר ולדת, ועידודה תורם להתנהגות בלתי מוסרית בחברה. מסיבה זאת כמעט בכל המדינות המוסלמיות (כאשר טורקיה יוצאת דופן בעניין הזה) הפורנוגרפיה אינה חוקית והפקתה או צריכתה עלולים לגרור עונשים כבדים ואף עונש מוות. לעומת זאת במדינות העולם המערבי הפורנוגרפיה חוקית והיחס אליה סובלני יחסית. מדינות אירופה למשל, ידועות ביחסן הליברלי לפורנוגרפיה. במדינות כדוגמת הולנד, גרמניה ודנמרק ניתן לראות סרטי פורנו בערוצי טלוויזיה רגילים ולקנות סרטי פורנו בחנויות רגילות.

ההתנגדות לפורנוגרפיה כיום באה גם מכיוון של חלק מהכותבות הפמיניסטיות. לטענתן, הפורנוגרפיה גורמת לאובייקטיביזציה (החפצה) של האדם (הורדתו לרמה של חפץ). ההתמקדות הפורנוגרפית אינה במכלול התכונות האנושיות, כי אם בפעילות מינית, המתוארת לעיתים כמגע בין איברי מין ולא כמגע בין אנשים. חלק מזרמי הפמיניזם טוענים אף שהפורנוגרפיה משפילה את הנשים המשתתפות בה, מציגה נשים ככלי לשימוש מיני בלבד וכזמינות בכל עת לשימוש מיני. הפורנוגרפיה, כך נטען על ידי הפמיניסטיות, מעודדת השפלת נשים באשר הן נשים, דיכויין בחברה, ואפילו אונס. עוד נטען כי בתעשיית הפורנוגרפיה קיימים באופן מובנה תנאים של כפייה, ניצול ואלימות שקורבנותיהם העיקריים הן נשים.

לעומת זאת יש זרמים אחרים בפמיניזם התומכים ומעודדים פורנוגרפיה כחלק מהמאמץ הכולל להגדרה

מחדש של המיניות בצורה שיויונית, תוך כדי מתן לגיטימציה למיניות הנשית.

יש הקושרים בין פורנוגרפיה אלימה ובין הגידול בפשיעה המינית. לתאוריה זו אין ביסוס מדעי עד כה. מתנגדי התאוריה מצביעים על העובדה שביפן, שבה משגשגת פורנוגרפיה אלימה (בעיקר בקומיקס - מאנגה), שיעור עבירות המין הוא מהנמוכים בעולם. לטענת חוקרים אלו, משמשת הפורנוגרפיה דרך מקובלת חברתית לפריקת יצרים, שאחרת היו עלולים להתבטא בפשיעה מינית.

החוקים בישראל-

המשפט בישראל עוסק בהסדרת הביטוי הפורנוגרפי במסגרת דיני העונשין, אך מטבע הדברים עלו בעבר, ועודן עולות, שאלות בעלות משמעות חוקתית, הנוגעות לחופש הביטוי, שאף להן נדרש בית המשפט הגבוה לצדק במספר פסקי דין. כמו בארצות הברית מהווה הפורנוגרפיה מקרה מבחן, דרכו בוחן בית המשפט העליון את גבולותיו של חופש הביטוי, ואת המותר והאסור במסגרתו.

סעיף 214 לחוק העונשין, שהחליף בשנת 1977 את סעיף 179 לפקודת החוק הפלילי, אוסר על פרסום או הצגה של "חומר תועבה". הסעיף, בשל לשונו המעורפלת ובשל ניסוחו הארכאי, נאכף היום כמעט רק בהקשר של פורנוגרפיית קטינים, עליה אוסר סעיף 214(ב) לפיו "המפרסם פרסום תועבה ובו דמותו של קטין, לרבות הדמיית קטין, או ציור של קטין, דינו מאסר חמש שנים". רבים הצביעו על הצורך בשינוי סעיפים אלו, והתאמתם הן לשיח הציבורי בנוגע לפורנוגרפיה, והן לעידן המחשב והאינטרנט.

איסורים פליליים אלו נאכפו בעבר, כמו במקרה של הסופר והמבקר דן עומר, אשר הורשע בפלילים ונקנס בשנת 1966 בשל פרסום ספרו "בדרך", שהיה בעל תכנים מיניים ופוליטיים קיצוניים.

מתודולוגיה:

פרק זה יפרט את שיטת המחקר של עבודה זו. כזכור, שאלת המחקר שלי: שימושים וסיפוקים בפורנו והשפעתם על דפוסי המחשבה של בני נוער.

שיטת המחקר:

כדי לערוך מחקר אפקטיבי שעונה על השאלה שלי בצורה הטובה ביותר, אני בחרתי בשיטה כמותנית לבחינת השאלה. אערוך סקר בקרב 100 בני נוער ואנסה לקשר את הצפייה היום יומית בפורנו והשינוי בדפוסי המחשבה של בני הנוער.

הסקר יכלול את השאלות הבאות:

באיזה תדירות את/ה צופה בפורנו?

האם את/ה חושב שצפייה בפורנו משפיעה על החיים שלך?

אם ענית כן, הפורנו משפיע לטובה או לרעה?

את/ה חושב שצפייה בפורנו מאפשרת לך סיפוקים שלא היית מוצא/ת במקום אחר? פרט:

מה אתה לומד מהפורנו?

האם את/ה צופה בפורנו כבידור או הנאה או כלימוד?

האם את/ה חושב/ת ששימוש בקונדום זה דבר חשוב?

האם את/ה חושב/ת שיש מקום לאלימות ביחסי מין?

תוצאות:

לאחר הפצת הסקר וקבלת התוצאות אני אוכל לעבור עליהן ולנתח את התוצאות ולראות איך ואיפה הצפייה הקבועה בפורנו משפיעה עליהם, הסיפוקים והשימושים שלהם ושאר החלקים בחיים שלהם. לאחר הניתוח יהיה אפשר לראות את רמת ההשפעה וגם אם היא משפיעה לטובה או לרעה על חיי בני הנוער.

ממצאים:

בפרק זה מכיל את תוצאות הסקר שלי ואת ממצאי עבודת החקר שלי, לאחר פרק המתודולוגיה הפירט את שיטת המחקר המשותפת.

תוצאות הסקר:

על הסקר ענו 30 נערים אנונימיים בין הגילאים 14 ל-18 ואלה הן התוצאות.

באיזה תדירות אתה צופה בפורנו?

רוב הנשאלים (11 אנשים) כתבו שהם צופים בפורנו יותר מפעם אחת ביום, לאחר זה 9 כתבו שהם צופים מעל 4 פעמים בשבוע. רק 2 נשאלים טענו שהם לא צופים בפורנו בכלל. אפשר להבין מתוצאות אלו שרוב הציבור צופה וצורך פורנו. התוצאה שנבחרה ביותר בשאלה זאת היא כמות לא בריאה של צריכת פורנו.

האם אתה חושב שצפייה בפורנו משפיעה על חייך?

22 מהנשאלים בחרו שהצפייה בפורנו משפיעה על חייהם. 8 בחרו שאין לצפייה השפעה. בשאלת ההמשך שואלים האם הפורנו משפיעה לטובה או לרעה?, 19 בחרו שהפורנו משפיעה לרעה ו-6 בחרו שלטובה. אפשר להבין מתוצאות אלו שרוב הציבור יודע שצפייה בפורנו ומשפיעה על חייהם, ובנוסף הם מודעים לתוצאות השליליות שצריכת הפורנו גורמת. אך בהתאם לשאלה הקודמת רוב הציבור צופה בפורנו ומתעלם מההשלכות.

אתה חושב שצפייה בפורנו מאפשרת לך סיפוקים שלא היית מוצא/ת במקום אחר? פרט?

התקבלו תגובות מגוונות כמו: "פורנו מהווה סיפוק מהיר שלא מצריך מאמץ", "כן. קשה לי למצוא קשר עם בת. מאפשר לי הנאה" ו"נותן לי להיעזר בפורנו במקום ביחסי מין אמיתיים". תגובות אלו מראות שאצל הרבה בני נוער הצפייה בפורנו מאפשרת סיפוק מהיר וקל שאינו מצריך אותם להתאמץ וליצור קשרים אמיתיים עם בני זוג פוטנציאליים. התקבלו גם תגובות כמו "לא. אפשר למצוא את הסיפוק הזה בקשר אמיתי בין 2 אנשים בחיים האמיתיים". תגובה כזו מראה שלא כל בני הנוער מסתפקים בפורנו וחלק עדיין מחפשים ועובדים בשביל קשרים.

מה את/ה לומד/ת מהפורנו?

כ-16 מהנשאלים בחרו שהם לומדים על חיי המין מן הפורנו. תוצאה זו מדאיגה מכיוון שהפורנו אינו מייצג יחסי מין אמיתיים ומציג אלטרנטיבה אלימה ומשפילה. כאשר בני הנוער לומדים על חיי המין מן הפורנו הם לומדים על מציאות שקרית ורעה ומתרגמים את מה שהם רואים הפורנו לחייהם האמיתיים וזה יכול לגרום לנזק. 7 נשאלים בחרו שאינם לומדים דבר מן הפורנו, תוצאה זו צריכה להיות הסטנדרט האידיאלי, מכיוון שהפורנו הינו פנטזיה ולא משקף את המציאות, ניתן לצפות בפורנו בלי נזקים כל עוד לא מנסים ליישם ממנו דברים לחיים האמיתיים.

מאיזה סיבה את/ה צופה בפורנו?

הרוב המוחלט של 21 נשאלים בחרו שהם צופים בפורנו לשם הנאה, הפורנו מספק הנאה אצל אנשים ובמיוחד אצל בני נוער שנחשפים בפעם הראשונה בגיל הזה לתכנים מיניים ודבר זה יוצר הנאה אצלם.

האם את/ה חושב/ת שיש מקום לאלימות ביחסי מין?

19 נשאלים בחרו שאין מקום לאלימות ביחסי מין. דבר זה מראה שהפורנו לא משכנע אנשים שיש מקום לאלימות בחיי המין שלהם ומתאפשר להם לקיים חיי מין בריאים ובטוחים.

לסיכום: רוב בני/ות הנוער צורכים את הפורנו בצורה כלשהי, ישנם נערים שרואים בפורנו כדבר טבעי ולגיטימי אך יש כמה שמבינים שהוא יכול להיות מסוכן ולפגוע בהם בחייהם הפרטיים. רוב בני הנוער שצופים בפורנו עושים זאת כדי לקבל סיפוק מסוים שקל להם להשיג בעזרת הפורנו.

דיון ומסקנות:

פרק הדיון והמסקנות הוא הפרק המסכם של עבודת החקר.

פרק זה יקשר סקירת הספרות ולממצאים.

עבודה זו עוסקת בשאלה, האם הפורנו מהווה דרך של שימושים וסיפוקים אצל בני נוער והאם צריכת פורנו משפיעה על צורת המחשבה של בני נוער.

לגבי השאלה הראשונה, הפורנו אכן מהווה דרך של בני נוער לקבל שימושים וסיפוקים, בהתאם לתיאוריית השימושים והסיפוקים. תעשיית הפורנו משתמשת ברצונות הנוער והפנטזיות שלהם ומושכת אותם לצפייה בפורנו על ידי הגשתם. הפורנו הוא הפנטזיה של בני הנוער שהפכה לדבר אמיתי וממשי בשבילם. בני הנוער צורכים את הפורנו בשביל הנאה וכיף ותעשיית הפורנו משתמשת בזה לטובתם. בהתאם לתאוריה תעשיית הפורנו מלאה בחברות מתחרות שונות, כאשר כל אחת מהן מנסה לתפוס את מקומה כדומיננטית ובעלת ההשפעה ברבה ביותר על קהל הצופים הכולל בני נוער. כל חברה בכדי להשיג את תשומת ליבם של הקהל מנסה להביא למסך של הצופה דברים יותר אטרקטיביים, כלומר דברים יותר משונים ומושכים. דברים אלו יכולים לכלול כל דבר משונה שיכול למשוך את הקהל, אך חשוב להבין שדברים אלו שהחברות שמות בכדי למשוך את הקהל אינם המציאות. אצל קהל המבוגרים בעיה זו פחות רלוונטית מכיוון שהם יותר מסוגלים להבדיל בין מציאות ופנטזיה אך אצל בני הנוער הבעיה קיימת ורלוונטית. רוב בני הנוער מפרשים מה שהם רואים בפורנו כמציאות, הם מקבלים נקודת מבט מעוותת לגבי יחסי מין ומנסים ליישם את זה לחייהם, זה יכול לכלול: אלימות פיזית, אלימות מילולית ועוד דברים הנחשבים "טאבו" או לא בריאים בקשר מציאותי. כאשר בני הנוער מיישמים את זה לחייהם הם יכולים לפגוע בעצמם וגם בבני/ות זוגם לקשר, לכן צפייה של בני נוער בפורנו יכולה להיות מסוכנת במיוחד אם היא מתחילה בגיל צעיר ובכך הפורנו הופך להיות המציאות היחידה שהם מכירים.

השפעת הפורנו על חי בני הנוער יכולה להיות מאוד רצינית וקשה להפיכה. כפי שראינו במחקרים של הרשות השנייה, 78% מבני הנוער חושבים שלתקשורת יש השפעה על בני נוער. דבר זה ניתן מזה שאנשים הם דבר מאוד קל להשפעה ובמיוחד בני נוער. בגיל הנעורים הדעות משתנות בקצב מאוד מהיר בזמן שמנסים למצוא אישיות ודעות בנושאים רבים. חברות הפורנו יכולות לנצל את זה ולגרום לפורנו להשפיעה על בני הנוער לכל החיים. כאשר בני הנוער רואים שבפורנו יש דבר מסוים, ודבר זה חוזר על עצמו הוא הופך למציאות במוחם

של בני הנוער וקשה מאוד להפוך זאת מאוחר יותר בחייהם. לכן הם יכולים לשייך אלימות ליחסי מין בגלל הפורנו כל חייהם.

מסקנות שאפשר להסיק מן המחקר הן שצריך להבהיר לבני הנוער מגיל צעיר (יסודי) שהפורנו הוא לא המציאות, ללמד אותם מה זה אהבה, קשר בריא וגם על יחסי מין בריאים. פעולות אלו הן בשביל למנוע בעיות רבות שיכולות לצוף בחיי בני הנוער שהם לא יודעים כיצד להתמודד איתם בגלל שלמדו דברים שגויים מן הפורנו.

ביבליוגרפיה:

מאמרים-

כספי ד' (1995). "תקשורת המונים". האוניברסיטה הפתוחה.

גורן ד' (1986). "תקשורת ומציאות- מושגי יסוד בתקשורת המונים". תל אביב: כתר.

אתרים אינטרנטיים-

ויקיפדיה, ערך פורנוגרפיה (2019). [לאתר](#).

בר זוהר א' (2011). "The Marker" [לאתר](#).

יהודה א' (2014). "עושים תקשורת" [לאתר](#).

הרצברג ע' (1992). "איך מצליחה התקשורת להשפיע?" [לאתר](#).